

UDC 327.23(73)

CHINA VERSUS USA: THE CONFLICTOLOGICAL DIMENSION

D. Likarchuk

Ph.D. in Political Sciences, Master of Philological Sciences, Associate Professor
Kyiv National University of Culture and Arts
36, Evhenyia Konovaltsa str., Kyiv, 02000, Ukraine
likarchukd@gmail.com

Today, the United States plays a leading role in world politics, being the only super-power. Recently, however, China has been approaching it by seven miles.

At the beginning of the 21st century, bilateral economic exchanges between the United States and China are becoming active. They intensified as China joined the WTO and removed barriers to trade growth. At the time, China was seen as an important economic and trade partner for America.

In modern international politics, China and the United States are the largest countries with strong geopolitical influence. These relations attract the most attention among the relations between the great powers, their changes and development significantly affect the international structure and changes in the world political arena.

The world order, economic development and the general configuration of the system of international relations depend on the foreign policy relations of the United States of America and China. In this case, we mean a new polarity or polycentrism as the basic principles of reciprocity between the United States and China.

We can see bursts of rapid intervention in Chinese politics. To date, Chinese scholars distinguish three types of such relationships. First of all, these are media wars – a certain coverage of events taking place in the domestic policy of the state. Secondly, it is communication between China and other countries. Third, these are the legal aspects of interstate relations, meaning relations between China and the United States.

Of course, China hopes that the United States will give up its leadership position. Some scholars are inclined to the view that in this case, the United States may resort to the use of force, which will deprive China of leadership positions. In this case, we must not forget that China has the opportunity to play in the information war with the help of the Russian Federation, which is also a continuation of the latent phase of the Cold War between Russia and the United States. Although Russia is also China's closest competitor in absolutely all areas.

Key words: China, politics, conflicts, USA, economy, international politics, media wars.

КИТАЙ VERSUS США: КОНФЛИКТОЛОГИЧНИЙ ВИМІР

Д. С. Лікарчук

Сьогодні США відіграють провідну роль у світовій політиці, будучи єдиною наддержавою. Однак останнім часом семимільними кроками до неї наближається КНР.

Із початком XXI століття між США і Китаєм стають активними двосторонні економічні обміни. Активізувалися вони через те, що Китай вступив до СОТ й скасував

© 2021 D. Likarchuk; Published by the A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies, NAS of Ukraine and the Ukrainian Association of Sinologists on behalf of *The Chinese Studies*. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

бар'єри для зростання товарообігу. І в той час для Америки Китай розцінювався як важливий партнер у сфері економіки й торгівлі.

У сучасній міжнародній політиці Китай та США є найбільшими країнами, що володіють потужним геополітичним впливом. Ці відносини привертають найбільшу увагу серед відносин між великими державами, їх зміни і розвиток впливають на міжнародну структуру і зміни на світовій політичній арені.

Відносини сторін пройшли через багато етапів, їх супроводжували періоди злетів й падінь, етапи співпраці та гострої ворожості.

Позитивний та стійкий характер носили американо-китайські відносини при президенті Дж. Буше молодшому й в початковий період адміністрації Б. Обами. У ході візиту в листопаді 2009 року Б. Обами в Китай сторони домовилися про здійснення далекосяжних спільних зусиль із регулювання світових проблем.

Від зовнішньополітичних стосунків Сполучених Штатів Америки та Китаю залежить світовий порядок, економічний розвиток та загальна конфігурація системи міжнародних відносин. У даному випадку мається на увазі нова полярність або поліцентризм в якості основних принципів взаємності взаємовідносин США та Китаєм.

Безумовно, Китай сподівається на те, що Сполучені Штати Америки поступляться позиціями лідера. Деякі науковці схиляюся до тієї точки зору, що в такому випадку США можуть піти на застосування силового конфлікту, що позбавить Китай лідерських позицій. У даному випадку потрібно не забувати, що Китай має можливість зіграти в інформаційну війну за допомогою Російської Федерації, що також є продовженням «латентної фази холодної війни» між РФ та США. Хоча РФ також є найближчим конкурентом Китаю абсолютно у всіх сферах.

Ключові слова: Китай, політика, конфлікти, США, економіка, міжнародна політика, медійні війни.

Сьогодні США відіграють провідну роль у світовій політиці, будучи наддержавою. Однак останнім часом швидкими кроками до неї наближається КНР. Зовнішня й внутрішня політика Китаю визначається принциповими та чіткими положеннями доктрини, практикою взаємодією з іншими членами світової спільноти (на основі державних інтересів), а також імперативами економічної глобалізації.

У сучасному світі в умовах процесу глобалізації величезну важливість набуває питання взаємовідносин Китаю й Сполучених Штатів Америки. Америко-китайські економічні відносини виходять за межі двосторонніх, набуваючи все більш широкий й глобальний характер. Основним мотивом зовнішньополітичних завдань Пекіна на сучасному етапі можна вважати прагнення сприяти появі нової системи міжнародних зв'язків, в якій Китай, незалежно від бажань й переваг інших країн, займав би одну з ключових позицій, не міг бути ізольований, не був би об'єктом тиску та маніпуляцій й з повним правом міг розраховувати на облік своїх інтересів іншими ключовими гравцями. Загальним місцем останніх зовнішньополітичних концепцій Китаю є налагодження й підтримання нормальних контактів з усіма членами світового співтовариства.

Незважаючи на історичні та культурні відмінності, відмінності в стадіях розвитку й політичних поглядах, США та Китай залежать один від одного й економічна взаємодоповнюваність між країнами велика. Дві найбільші економіки у світі, як відзначив чинний президент США Джозеф Байден: «Сполучені Штати Америки та Китай пов'язані загальною глобальною відповідальністю», тому від того, як Китай й США будуть управляти своїми відносинами, можливо, залежить історичне розвиток подій в XXI столітті.

Із початком XXI століття між США й Китаєм стають активними двосторонні економічні «обміни». Активізувалися вони через те, що Китай вступив до

World Trade Organization й скасував бар'єри для зростання товарообігу. І в той час для Америки Китай був важливим партнером у сфері економіки й торгівлі.

У свій час представник школи міжнародних досліджень Пекінського університету Ван Цзісі відзначив: «Китай – найбільш швидко зростаюча з країн, що розвиваються, але він ще далеко позаду розвинених країн. Вплив Китаю поширюється по всьому світу, але ... США залишаються провідною політичною силою. У Китаї унікальна політична система й ідеологія, але йому не вдається поширити свої цінності та модель. Китай користується існуючим міжнародним порядком, однак не в змозі реформувати систему» [Explaining China's foreign policy reset, 2015].

У цих умовах головним для китайських дослідників стає визнання «світом», втіленим США, великодержавного статусу Китаю. Бажання домогтися такого визнання стримується певною мірою зустрічним бажанням не брати на себе «тягар відповідальності, яка супроводжує глобальне домінування й лідерство» [Explaining China's foreign policy reset, 2015].

Для Китаю найбільше значення мають дві форми зовнішньоекономічних зв'язків: зовнішня торгівля й залучення іноземного капіталу. Головні напрями перебудови механізму управління зовнішньою торгівлею – послідовна демонополізація та децентралізація зовнішньоторговельної сфери, поступовий перехід держави від прямого адміністративно-директивного управління до переважно економічного контролю над зовнішніми зв'язками [Wei, Davis 2018].

У сучасній міжнародній політиці Китай та США є найбільшими країнами, що володіють потужним геополітичним впливом. Ці відносини привертають найбільшу увагу серед стосунків між великими державами, їх зміни і розвиток значною мірою впливають на міжнародну структуру і зміни на світовій політичній арені.

Відносини сторін пройшли через багато етапів, їх супроводжували періоди злетів й падінь, етапи співпраці та гострої ворожості.

Позитивний та стійкий характер носили американо-китайські відносини при президентові Дж. Буші молодшому й в початковий період адміністрації Б. Обами. У ході візиту в листопаді 2009 року Б. Обама в Китай сторони домовилися про здійснення далекосяжних спільних зусиль із регулювання світових проблем.

Стосунки між Китаєм та Сполученими Штатами постійно складають значний інтерес для міжнародної спільноти. У свій час американський економічний експерт Ендрю Крепінєвіч та британський науковець Ніл Фергюсон визначили, що саме Китай стане основним економічним конкурентом для Сполучених Штатів Америки.

Перспектива того, що Китай може стати потужною державою у світі або навіть рівноправним конкурентом Сполучених Штатів, небезпечна для Америки з кількох причин, а сам процес вже розпочався:

- 1) це збільшить ризики для США й їх союзників у сфері безпеки;
- 2) обмежить свободу дій Вашингтона;
- 3) ймовірно, поставить під загрозу благополуччя американців: наприклад, імунітет Америки до погроз зі східної півкулі може зникнути, оскільки військова міць Пекіна може дозволити йому загрожувати Вашингтону вже поруч з американським узбережжям [Gertz 2006, 8].

Ми можемо спостерігати сплески оперативного втручання в політику Китаю. Сьогодні китайські науковці виокремлює три типи таких стосунків. Перш за все це медійні війни – це певне висвітлення подій, що відбувається у вну-

трішній політиці держави. По-друге, це комунікація між Китаєм та іншими державами. По-третє, це юридичні аспекти міждержавних зв'язків, мається на увазі стосунки між Китаєм та сполученими штатами Америки.

Із початку XXI століття розпочався етап нової економічної-політики, спрямованої на усунення соціальної нерівності та побудову гармонійного суспільства. Експерти виокремили сім основних факторів, які можуть сприяти економічному зростанню Китаю:

- зростання споживання послуг у сфері освіти, культури і охорони здоров'я;
- придбання особистих автомобілів;
- випуск облігацій державної позики для розвитку капітального будівництва в інфраструктурі;
- збільшення витрат громадян на покупки житла;
- зростання інвестиційного попиту підприємств;
- розширення зовнішнього ринку [Wei, Davis 2018].

З огляду на ці фактори й завдання побудови гармонійного суспільства в економічній політиці та реформах в Китаї в XXI столітті зроблений акцент на такі напрямки:

- поглиблення розвитку малих населених пунктів;
- розвиток економіки;
- скорочення розриву в рівні розвитку різних районів КНР [Wei, Davis 2018].

Американський політолог Ейвері Гольдштейн [Goldstein 2015, 40] у свій час відзначив, що саме у стосунках з Китаєм Сполучені Штати Америки завжди змінюють свої принципи. На перший погляд, Сполучені Штати Америки декларують свої демократичні цінності і повагу до світових держав, але коли йдеться мова про економічні та політичні стосунки з Китаєм, на перший план виходять інтереси Сполучених Штатів Америки. У даному випадку ми говоримо, що в економічному плані саме Китай є найбільшим конкурентом для Сполучених Штатів Америки.

Китай є найбільшим іноземним власником облігацій США, в тому числі казначейських цінних паперів США, облігацій державних агентств США (Federal National Mortgage Association, Federal Home Loan Mortgage), корпоративних облігацій і акцій.

Облігації казначейства США, які є джерелом фінансування бюджетного дефіциту, складають найбільшу категорію боргів, якими володіє КНР. «Згідно з даними, обсяг казначейських облігацій, придбаних Китаєм, збільшився з 118 млрд. дол. в 2002 р до майже 1160 млрд. дол. В 2010 р, а частка КНР серед інших власників з 9,6% до 26,1% відповідно» [Goldstein 2015, 40].

З огляду на глибокі економічні залежності Китаю від стабільного розвитку економіки США будь-яка спроба продажу великого пакета американських облігацій завдасть шкоди обом країнам. Подібний крок призведе до різкого падіння курсу долара США по відношенню до світових валют, що, у свою чергу, призведе до знецінення решти активів Китаю, номінованих в доларах.

Протягом багатьох років США створює прецеденти для гальмування економічного зростання Китаю, для того щоб Китай не став супердержавою в «економічному світі».

Відповідно до вищевідзначеного, коли ми говорили про співвідношення «демократичні цінності» та «інтереси держави», маємо на увазі новий етап стосунків Китаю США під час президентства Дональда Трампа.

Починаючи з 2016 р., Дональд Трамп постійно акцентував увагу на недоліках у політиці Демократичної партії, яка припустилася дисбалансу в торгівлі з Китаєм. Неодноразово Дональд Трамп у своїх виступах наголошував: «я розберусь з Китаєм» [Wei, Davis 2018]. Наступним кроком в стосунках США та Китаю є призначення National Board of Trade Питера Наварро, а Надзвичайним та Повноважним послом США в КНР – Террі Бренстед. Можемо спостерігати подвійну гру Дональда Трампа. Перш за все як політика, який відстоює інтереси своєї держави, звинувачуючи Китай в порушеннях прав інтелектуальної власності та «принциповій грі» з демократами. По-друге, як економічний аналітик та бізнесмен, шукає економічні перспективи виключно для себе. Тобто ми можемо спостерігати конфлікт інтересів 45-президента Сполучених Штатів Дональда Трампа. Основним способом сприяння підкорення Китаю Сполученими Штатами Дональд Трамп вважав впровадження економічних санкцій. Таким чином, Дональд Трамп у технологіях по відношенню до держав, що порушили закон про торгівлю, активізував застосування антидемпінгового та компенсаційного законодавства: *Establishing Enhanced Collection and Enforcement of Antidumping and Countervailing Duties and Violations of Trade and Customs Laws*.

Як наслідок у березні 2018р. 45-й президент Сполучених Штатів Америки впроваджує торгівельні обмеження на імпорт китайської продукції. В тому ж 2018 р. на саміті G20 президент США заявив про припинення торгівельної війни на 90 днів.

У подальшому 15 січня 2020 Президент США Дональд Трамп та віцепрем'єр Держради КНР Лю Хе підписали угоду про початок врегулювання торговельної суперечки між державами.

У будь-якому разі ключову роль у міжнародно-політичній стабільності сучасного світу відіграють стосунки між Китаєм та Сполученими Штатами Америки [Likarchuk 2020, 40].

У стосунках між США та Китаєм можна виокремити деякі фактори, що впливають на їхні політичні стосунки:

- 1) відповідно до принципів світової економіки це взаємоекономічна взаємозалежність Китаю та США;
- 2) політичні та економічні стосунки між Китаєм, Сполученими Штатами Америки, Японією, Південною Кореєю й Тайванем [Kerinevich 2015, 21].

Китайські дослідник Pei Minxin в своїй праці «How China and America See Each Other» [Pei 2014, 18] відзначає, що такі стосунки між двома світовими лідерами є нормальними та передбачуваними. Разом із тим низка китайських істориків відзначає, що така поведінка Сполучених Штатів Америки негативно впливає на імідж Китаю. Це відображається і на міждержавних відносинах Китаю, позбавляючи його нових партнерів.

Багато років поспіль Сполучені Штати Америки позиціонують себе як наддержава, а перетворення Китаю в економічно розвинену державу, яка входить в топ найрозвиненіших економік світу, що має геополітичний вплив, похитнуло впевненість США у своєму міжнародному впливі.

«Hedging – hedge strategy», або «стратегія оточення» вже давно є «зброєю, яку Сполучені Штати Америки використовують проти своїх супротивників. Визначена стратегія передбачає діяльність військових союзів, вона також використовувалася у свій час і проти Китаю. Також Сполучені Штати Америки впроваджували стратегію «conngagement», тобто одночасне поєднання інтеграції або співпраці та стримування, впровадження санкції.

Відомий дипломат Роберт Зеллік (колишній держсекретар США) у свій час відзначив, що Сполучені Штати Америки мають змінити принципи та підходи у стосунках з Китаєм. Вони не повинні використовувати стратегію «fencing», адже сьогодні нова політико-економічна епоха, а застарілі технології та стратегії призведуть до нових конфліктів на міжнародній арені. Китай із новими принципами політики має такі переваги, на відміну від колишніх принципів моєї діяльності:

3) Китай стримано відноситься до поширення недостовірної інформації проти Америки;

4) китайські представники не визнають демократичних принципів та цінностей, але стримують конфлікт з іншими державами, хоча мають відповідний потенціал;

5) на відміну від останніх стратегій, які проводили Сполучені Штати Америки, Китай притримується єдиних поглядів стосовно власних інтересів;

6) китайська влада притримується перспектив у збереженні сталих систем у міжнародних відносинах [Zoellick 2005].

Інтенсивний розвиток Китаю представляє найбільш серйозну геополітичну проблему для Сполучених Штатів:

– Китай має всі можливості створити національну економіку, яку можна порівняти з американською.

– Здійснюючи безпрецедентну програму військової модернізації, Пекін істотно просунувся в боротьбі за вплив на Сході.

– Нинішні військові ресурси Китаю вже створюють ризик для американських діючих й додаткових сил в Тихоокеанському регіоні [Thomas 2007, 117].

Сполучені Штати Америки, у свою чергу, прагнуть зберегти міжнародну гегемонію, але Китай, що «розвивається» може її підірвати. Це суперництво проявляється по-різному – від боротьби за контроль над азійськими прибережними територіями в Індо-Тихоокеанському регіоні до ідеологічної конкуренції різних моделей відносин між державою і суспільством. Однією із причин зростання торгового дисбалансу багато експертів називають надмірне регулювання й заборонні міри з боку США експорту високотехнологічних товарів.

Стрімко розвиваючись в основному за рахунок американських інвестицій, спрямованих на підтримку ліберального міжнародного економічного порядку, Китай зіткнувся з такими проблемами:

– несприятливими демографічними змінами;

– протиріччями між командною системою управління і псевдоліберальною економікою;

– незбалансованою стратегією зростання, що спирається на зайві інвестиції за рахунок внутрішнього споживання [Olsen 2019].

За цей час у США сформувалася ефективна система встановлення та реалізації освітніх і культурних програм в області публічної дипломатії, спрямованих на китайську цільову аудиторію. Публічна дипломатія потужно впливає на встановлення зовнішньої політики США в інших країнах, в яких зацікавлений і Китай.

З обранням 46-го президента Сполучених Штатів Америки Джо Байдена існує ймовірність впровадження нових елементів у стосунках США та Китаю. Міністр закордонних справ КНР Wang Yi відзначив, що Китай надіється на поліпшення стосунків зі Сполученими Штатами Америки. У свою чергу, Китай у співпраці з Джо Байденем прагне до раціональності в його рішеннях та зменшення конфліктологічної напруги між державами.

Під час аналізу економічної політики й реформ у Китаї, які створюють перепони Сполученим Штатам Америки, не можна залишити без уваги електронну комерцію, яка в XXI столітті є невід’ємною частиною економічного життя населення. У даний час електронна комерція є однією з найпопулярніших й масових сфер промисловості Китаю. «Електронна комерція – це сфера економіки, яка включає в себе всі фінансові й торговельні транзакції, що здійснюються за допомогою комп’ютерних мереж, й бізнес-процеси, пов’язані із проведенням таких транзакцій» [Olsen 2019].

Знову ж таки, на відміну від економічної реформи кінця XX століття, коли центром уваги було прагнення до кількісного експоненціального зростання, в першому десятилітті XXI століття в рамках нової економічної реформи й політики акцент зроблено на поліпшення структури виробництва, здійснення принципів соціальної справедливості та скорочення дисбалансу соціально-економічного розвитку в різних регіонах. На початку XXI століття в ході економічних реформ й реалізації соціальної політики приділялося більше уваги на вирішення соціальних проблем, що виникли в процесі побудови «гармонійного суспільства».

Як відзначає Келлі Олсен, прискорене зростання економіки й становлення Китаю як одного зі світових економічних лідерів є позитивними сигналами, що вказує на правильність обраної ним економічної моделі. Та стратегічно сформовану матрицю на період до 2025 року. США в даних умовах слід дати зрозуміти Китаю:

- його важливу роль та відповідальність за підтримку стабільності системи світової торгівлі, завдяки якій і стало можливим таке значне зростання економіки КНР;

- що реформування економіки та торгівлі є вірним шляхом для продовження зростання й модернізації не тільки самої КНР, але і всієї світової економіки» [Olsen 2019].

Але тут не варто забувати про політичні ігри Китаю та Російської Федерації, які є потразником для Сполучених Штатів Америки. За останні роки російсько-китайські відносини продовжують розвиватися за широким спектром областей співробітництва. Взаємодія в політичній сфері відрізняється стабільністю й збігом позицій Москви та Пекіна з основних питань міжнародного порядку денного.

Як вже вище відзначалося, важливим спектром діяльності Китаю є членство в World Trade Organization – кращий для Китаю шлях утримання темпів економічного зростання й реформ. Світова економіка стала набагато складнішою та взаємозалежною, й участь в ній Китаю – на основі правил міжнародної торгівлі – має найважливіше значення та для самого Китаю і для світової спільноти в цілому. Як член World Trade Organization, Китай отримує можливість брати участь у формуванні правил, що регулюють міжнародну торгівлю і інвестиції.

Граючи за правилами міжнародної торгівлі, Китай, перш за все, отримує можливість забезпечити свої торговельні інтереси, використовуючи правову систему регулювання World Trade Organization торговельних відносин між членами організації. Це означає, наприклад, що члени World Trade Organization не зможуть робити на своїх ринках дискримінаційні заходи щодо китайських товарів.

У даному аспекті слід відзначити, що основними напрямками відкритої зовнішньоекономічної політики Китаю стали:

- проведення реформи управління зовнішньоекономічними зв’язками, створення довгострокової договірно-правової бази економічного співробітництва, заснованої на загальноновизнаних нормах міжнародного права;

-
- форсований розвиток експорту, вдосконалення його структури й виробничої бази;
 - реалізація імпортової програми, націленої на широкомасштабне залучення сучасної техніки й технології з-за кордону;
 - використання іноземних позик, вступ до МВФ (International Monetary Fund) та МБРР (International Bank for Reconstruction and Development), відповідна перебудова банківської системи країни в рамках державної валютної монополії;
 - залучення іноземних підприємницьких інвестицій та формування сприятливого інвестиційного клімату;
 - реалізація стратегії прискореного економічного розвитку приморського пояса шляхом утворення різних за формою відкритих економічних районів й їх поступової інтеграції в систему світогосподарських зв'язків;
 - диверсифікація форм зовнішньоекономічних зв'язків [Olsen 2019].

Все-таки китайських теоретиків модернізації надихає саме ідея вирватися в лідери світового розвитку, очолити цивілізаційний процес в економічну епоху. Модернізаційний процес у таких умовах стає відчайдушною гонкою за лідером, тобто Сполученими Штатами Америки, в якій й статус нинішніх лідерів аж ніяк не гарантований.

Я відзначає Kang Ouyang, то бурхливий економічний розвиток Китаю поставив перед країною завдання висунути свої цінності, як в цілях «ціннісної інтеграції сучасного китайського суспільства», так і для формування її міжнародного іміджу. Потрібно, щоб у світі почули голос країни. Однак при всій своїй економічній могутності Китай ще бідна країна. Тому говорити про «пекінський консенсус» або «кітамеріке (chinerica)» передчасно [Kang, 2012, 190].

Отже, в будь-якому разі спостерігаємо пряму конкуренцію між лідерами: Китаєм та Сполученими Штатами Америки. Посилення значимості та ролі Китаю у світовій політиці та економічній стабільності буде постійною актуальною темою для американських та світових дослідників. Маємо можливість спостерігати, що Сполучені Штати Америки використовують політичні аспекти впливу проти Пекіну за для зниження економічної активності Китаю. Не тренди світового розвитку безпосередньо впливають стосунки між вище визначеними державами.

Від зовнішньополітичних стосунків Сполучених Штатів Америки та Китаю залежить світовий порядок, економічний розвиток та загальна конфігурація системи міжнародних відносин. У даному випадку мається на увазі нова полярність або поліцентризм як основні принципи взаємності взаємовідносин США та Китаю.

Безумовно, Китай сподівається на те, що Сполучені Штати Америки поступляться позиціями лідера. Деякі науковці схиляюся до тієї точки зору, що в такому випадку США можуть піти на застосування силового конфлікту, що позбавить Китай лідерських позицій. У даному випадку потрібно не забувати, що Китай має можливість зіграти в інформаційну війну за допомогою Російської Федерації, що також є продовженням «латентної фази холодної війни» між РФ та США. Хоча РФ також є найближчим конкурентом Китаю абсолютно у всіх сферах.

Одним з основних напрямків зовнішньоекономічної діяльності КНР в період реформ стало залучення іноземного капіталу. Розвиток промислового сектора, зростання інвестицій й експорту були найважливішими джерелами безпрецедентних темпів економічного зростання економіки Китаю в останні

десятиліття, але привели до формування структури економіки, при якій неминучим є уповільнення темпів економічного зростання в майбутньому. Найімовірніше, в найближчі роки економіка Китаю пройде через період структурної трансформації, при якій будуть спостерігатися зниження частки інвестицій та збільшення частки споживання домогосподарств.

Значних змін політика Китаю зазнала після втілення ініціативи «One Belt One Road» – це нова можливість показати Китаю свою економічну перевагу над Сполученими Штатами Америки. Стати новим лідером не лише в Азії, а на світовій арені. Створення нових концентрів, схем та проектів сучасної китайської політики дасть змогу Китаю налаштувати зовнішньоекономічну відкритість. The Belt and Road Initiative – це проект із будівництва наземних транспортних коридорів з Китаю через Центральну Азію до Європи й розвитку морських шляхів через моря Тихого і Атлантичного океанів. У стратегічному документі The Belt and Road Initiative вказані наступні ключові пріоритети співробітництва: політична координація, взаємозв'язок інфраструктури, безперебійна торгівля, вільний рух капіталу і зміцнення близькості між народами.

У разі відсутності фінансових проблем в економіці Китаю кількість років до переходу країни до групи країн з високим рівнем доходу й майбутні темпи економічного зростання будуть залежати від успішності реформ, спрямованих на підвищення рівнів людського капіталу та загальної факторної продуктивності за рахунок розвитку освіти, державних інститутів, сфери послуг й впровадження інновацій. Навіть у разі реалізації песимістичного сценарію уповільнення темпів економічного зростання до 3% Китай все одно виявиться в групі країн з високим рівнем доходу до 2035 року.

Китай як країна в цілому розвивається надзвичайно активно, його вплив на економіку стає лідером в економіці, якщо досягне політичної стабільності. До 2040 року за прогнозами експертів Китай стане провідною економічною державою світу. Важливо розуміти, що завдяки проведенню дослідження внутрішньої політики XXI століття ми надалі зможемо побачити колосальну різницю внутрішніх відносин часів і провести паралель економічної ситуації протягом століть.

REFERENCES

Gertz, Bill (2006) New U.S. Strategy Anticipates China As Treat. *Washington Times*. 14, April 20, pp. 7-10.

Goldstein, A. (2015) *China's Real and Present Danger. Now Is the Time for Washington to Worry*. Foreign Affairs. 2013. Vol. 92. No 5. pp. 37–49.

Ferguson, N. (2006) *The War of the World. Twentieth Century Conflict and the Descent of the West*. N. Y.: Penguin Press, 880 p.

Kang, O. (2012) «Chinese values» and innovation in philosophy and social sciences in present day China. *Social sciences in China*. Beijing. Vol. 33, N 3, pp. 182–194.

Krepinevich, Jr. A. F. (2015) *How to Deter China. The Case for Archipelagic Defense*. Foreign Affairs. Vol. 94. No 2. pp. 18–31.

Likarchuk, D. (2020) *The role of international organisations in the settlement of foreign policy conflict*. *International Relations*, pp. 35-41.

Olsen, K. (2019) China's defense spending is growing more slowly. But that doesn't mean military tensions are easing. URL: <https://www.cnbc.com/2019/03/05/china-defense-budget-slowing-growth-in-2019-military-spending.html>. (assessed 06.02.2021)

Pei, Minxin (2014) *How China and America See Each Other. And Why They Are on a Collision Course*. Foreign Affairs. Vol. 93. No 2. pp. 9–22.

Thomas, T. (2007) *Deciding the virtual dragon. Critical evolution in the science and philosophy of China's information operations and military strategy*. – Fort Leavenworth, 210 p.

Wei L., Davis B. (2018) How China systematically pries technology from U.S. companies. The Wall Street Journal. 2018. URL: <https://www.wsj.com/articles/how-china-systematically-pries-technology-from-u-s-companies-1537972066> (assessed 06.02.2021)

Zhang, F. (2013) *The rise of Chinese exceptionalism in international relations*. European of international relations. Vol. 19, N 2, pp. 305–328.

Zoellick, Robert (2005) United States Urges China To Be Responsible World Citizen. URL <http://usinfo.state.gov/eap/Archive/2005/Sep/22-290478.html> (assessed 06.02.2021)

Стаття надійшла до редакції 07.02.2021